

UCHWAŁA NR XXXV/202/2022
RADY GMINY ŁONIÓW

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2023**

Na podstawie art.18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 559 ze zm.) art. 4¹ ust. 2, ust.2a ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 1119 z późn.zm.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 2050 z późn.zm.), oraz art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021r. poz.2469) Rada Gminy Łonów uchwala co następuje:

§ 1.

Uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2023 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Radosław Smalera

Gminny Program

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Łoniów na lata 2022-2023

Spis treści

Wprowadzenie	3
Uzasadnienie wprowadzenia programu	3
Podstawy prawne opracowania programu	5
Charakterystyka Gminy Łoniów	6
Położenie	6
Sytuacja demograficzna	6
Rynek pracy	8
Infrastruktura sportowa, rekreacyjna i kulturalna	10
Edukacja i wychowanie	11
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	12
Problem uzależnień na terenie Gminy Łoniów	13
Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łoniów	16
Rynek alkoholowy w Gminie Łoniów	19
Analiza SWOT	21
Cele, zadania i realizatorzy Programu	23
Terminy ważności zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie	33
Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	33
Adresaci Programu	34
Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łoniów na lata 2022-2023	34
Źródła finansowania	35
Monitoring i ewaluacja Programu	35

Wykaz skrótów:

GBP - Gminna Biblioteka Publiczna

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOK - Gminny Ośrodek Kultury

IPiN - Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU - Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP - Komenda Powiatowa Policji

NGO (ang. *non-government organization*) - organizacja pozarządowa

OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej

ORE - Ośrodek Rozwoju Edukacji

PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu

pp. - punkt procentowy

PPP - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

UG - Urząd Gminy

ZI - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łoniów lata 2022-2023 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Gminy na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łoniów na lata 2022-2023 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1956 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 711 z późn. zm.).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁONIÓW

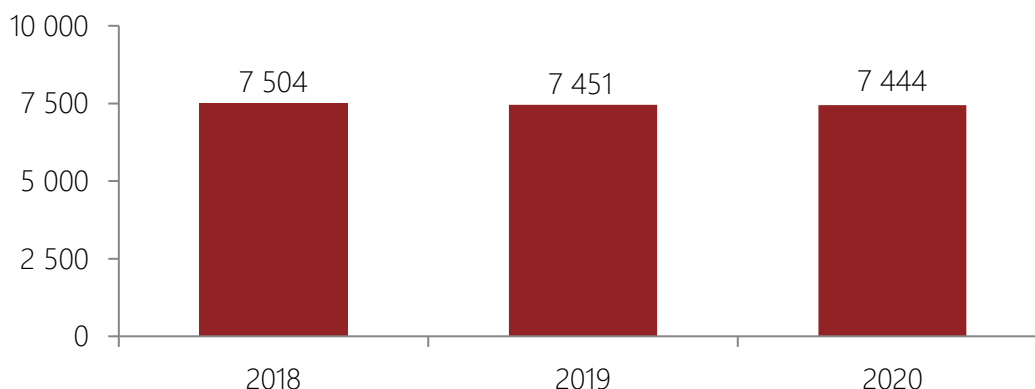
POŁOŻENIE

Gmina Łonów jest gminą wiejską położoną w województwie świętokrzyskim, w powiecie sandomierskim. Jej siedzibą jest miejscowość Łonów, niemniej Gminę tworzy 30 jednostek pomocniczych, czyli sołectw. Obszar Gminy obejmuje powierzchnię 86,99 km², czyli około 12,9% terenu całego powiatu. W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się gmina Baranów Sandomierski, Klimontów, Koprzywnica, Osiek oraz Tarnobrzeg.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w Gminie Łonów ukazuje obraz aktualnego stanu lokalnej społeczności. Populacja Gminy liczy 7 444 osoby (stan na 31.12.2020 roku), a na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować spadek w zakresie liczby mieszkańców. W porównaniu do 2018 roku liczba ta zmniejszyła się o 0,8%.

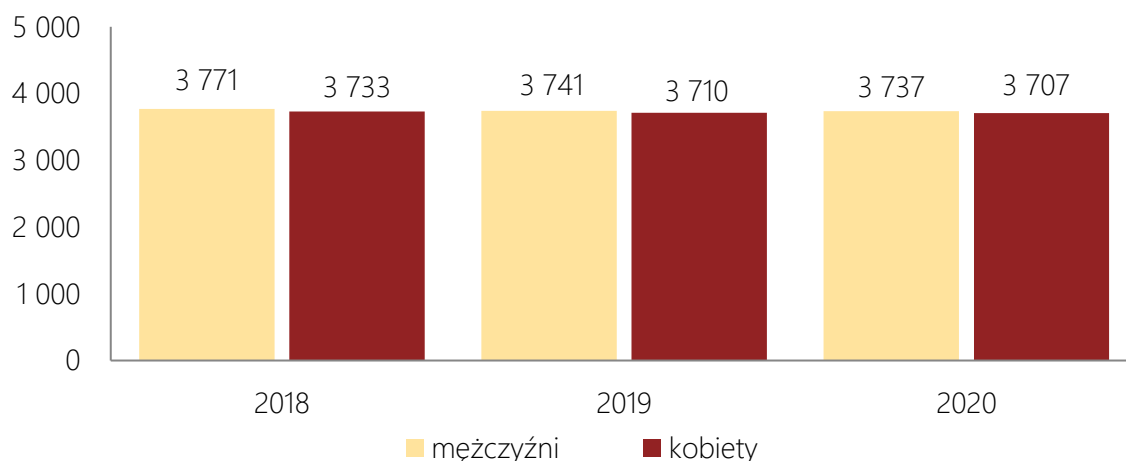
Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Łonów w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy niezauważalna jest znacząca dysproporcja mieszkańców pod względem płci. W 2020 roku Gminę Łonów zamieszkiwało łącznie 3 707 kobiet oraz 3 737 mężczyzn, zatem ich udział w ogólnej liczbie ludności był taki sam - zarówno kobiety jak i mężczyźni stanowili 50% jej liczby. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2020 roku wyniósł 99, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 99 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących Gminę Łonów w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W 2020 roku na terenie Gminy Łonów odnotowanych zostało 62 urodzenia oraz 94 zgony, zatem przyrost naturalny wyniósł wówczas -32, co odpowiadało przyrostowi naturalnemu -4,30 na 1000 mieszkańców.

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Łonów na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	48	59	62
zgony	83	95	94
przyrost naturalny	-35	-36	-32

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w Gminie według ekonomicznych grup wieku w 2020 roku przedstawiała się następująco:

- 17,3% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym - do 17 roku życia;
- 60,4% mieszkańców było w wieku produkcyjnym - dla kobiet jest to między 18 a 59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18 a 64 rokiem życia;
- 22,3% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym - dla kobiet jest to powyżej 60 roku życia, natomiast dla mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Poniższa tabela prezentuje ludność Gminy Łoniów według ekonomicznych grup wieku na przestrzeni lat 2018-2020. W tym okresie nastąpiły niekorzystne przemiany demograficzne, gdyż zauważalny jest sukcesywny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle społeczeństwa. Jednocześnie zaobserwować można spadek odsetka osób będących w wieku przedprodukcyjnym oraz wahania udziału osób w wieku produkcyjnym. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w 2020 roku prezentował się nieco odmiennie od wskaźników w całym województwie świętokrzyskim, gdyż osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,5%, w wieku produkcyjnym - 59,4%, natomiast w wieku poprodukcyjnym - 24,1%.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2018-2020 w Gminie Łoniów (w procentach)

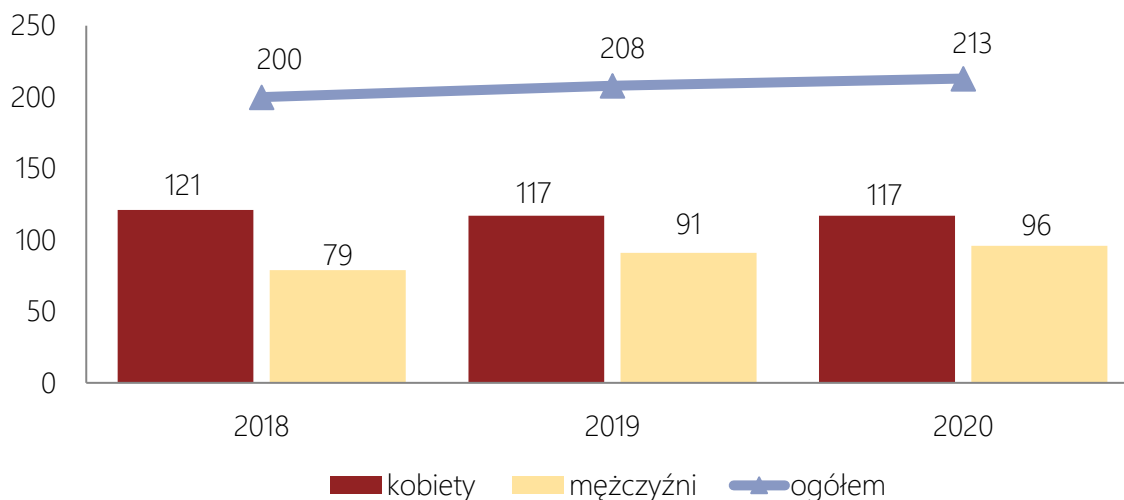
wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	17,5	17,4	17,3
wiek produkcyjny	60,6	60,3	60,4
wiek poprodukcyjny	21,9	22,3	22,3

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

RYNEK PRACY

Na koniec 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sandomierzu zarejestrowanych było łącznie 213 mieszkańców Gminy Łoniów, tj. o 2,4% więcej niż w roku 2019. Mężczyźni stanowili 45% wszystkich bezrobotnych (96 osób), natomiast kobiety - 55% (117 osób). Wzrost liczby osób bezrobotnych jest skorelowany ze zmianami gospodarczymi w Polsce na skutek wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 oraz wynikających z niej obostrzeń ograniczających funkcjonowanie licznych sektorów i branż. W okresie pandemii zatrudnienie straciło wiele osób, przede wszystkim pracujących w obszarach szczególnie dotkniętych wprowadzanymi ograniczeniami oraz mających umowy cywilno-prawne. Skutki pandemii na rynku pracy mogą być jednak odroczone i dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, między innymi kryzys występujący w wielu branżach. Radzenie sobie z epidemią, a w jej następstwie z kryzysem gospodarczym i pogorszeniem sytuacji na rynku pracy, będzie wymagało w perspektywie najbliższych lat, zwrócenia szczególnej uwagi na podejmowanie działań wspierających mieszkańców w tym zakresie.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych w podziale na płeć w Gminie Łonów w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sandomierzu zarejestrowanych było 4,7% mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym, przy czym udział mężczyzn był znacząco mniejszy niż w przypadku kobiet. Mężczyźni pozostający bez pracy stanowili wówczas 3,8% wszystkich mężczyzn w wieku 18-60 lat z terenu Gminy, natomiast w przypadku kobiet było to 5,8%. Na przestrzeni ostatnich lat odsetek bezrobotnych mężczyzn uległ wzrostowi, natomiast odsetek kobiet pozostających bez pracy zmniejszył się o 0,1 pp.

Tabela 3. Udział bezrobotnych mieszkańców Gminy Łonów zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2018-2020 (w procentach, stan na koniec grudnia)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
mężczyźni	3,2	3,7	3,8
kobiety	5,9	5,8	5,8
ogółem	4,4	4,6	4,7

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ świadczy o braku chęci podjęcia pracy lubo braku możliwości podjęcia zatrudnienia. Na przestrzeni lat 2018-2020 udział mieszkańców Gminy Łonów długotrwale bezrobotnych ulegał wahaniom, przyjmując w 2020 roku wartość 54,5%. Szczególną uwagę należy zwrócić również na fakt, że osoby długotrwale bezrobotne, stanowią znaczny odsetek spośród wszystkich osób pozostających bez pracy.

Tabela 4. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców Gminy Łonów zarejestrowanych w PUP w latach 2018-2020

wyszczególnienie	31 grudnia 2018		31 grudnia 2019		31 grudnia 2020	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	200	100	208	100	213	100
długotrwale bezrobotni	117	58,5	107	51,4	116	54,5

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Zasoby sportowe, rekreacyjne i kulturalne Gminy stanowią niebagatelny element lokalnej infrastruktury społecznej, który ma wpływ na sposób funkcjonowania rodzin oraz dzieci, a także animując czas wolny mieszkańców determinuje jakość życia lokalnej społeczności.

Działalność w zakresie kultury, wychowania i rekreacji na terenie Gminy prowadzi szereg podmiotów, m.in. Gminny Ośrodek Kultury w Łonowie. GOK swoją działalnością obejmują Gminę Łonów, ponadto posiada także swoje świetlice w Chodakowie Starym, Sulisławicach i Świniarach Starych. Realizuje swoje zadania w takich dziedzinach jak edukacja, upowszechnianie kultury ogólnonarodowej, regionalnej i środowiskowej, rozbudza, a jednocześnie zaspokaja potrzeby kulturowe lokalnej społeczności.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w ramach amatorskiego ruchu artystycznego działa: Koło Plastyczne, Studio Piosenki, Pracownia ceramiczna, Koło nauki gry na instrumentach, Zespół Łonowianie, Kapela „Sami Swoi”.

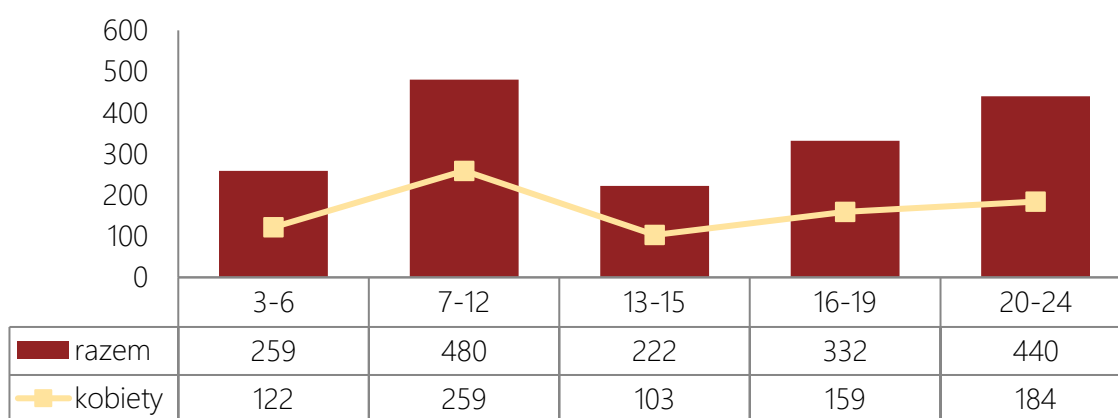
Za działalność w zakresie promocji i upowszechniania czytelnictwa, popularyzacji literatury oraz udzielania informacji i profesjonalnej pomocy w poszukiwaniu wiadomości odpowiedzialna jest Gminna Biblioteka Publiczna w Łonowie.

Na terenie Gminy wydarzenia sportowe odbywają się m.in. w hali sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2020 roku było 1 733 mieszkańców Gminy Łoniów. Liczba kobiet w tym przedziale wiekowym jest mniejsza od liczby mężczyzn, bowiem w wieku 3-24 lat było wówczas 827 dziewcząt oraz 906 chłopców. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w 2020 roku najwięcej osób miało 7-12 lat (480 osób) oraz 20-24 lata (440 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Ludność Gminy Łoniów według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W Gminie Łoniów w roku szkolnym 2019/2020 funkcjonowało 5 szkół podstawowych, gdzie do 40 oddziałów uczęszczało 572 uczniów, ponadto 221 wychowanków podejmowało edukację przedszkolną w 14 oddziałach.

Wśród szkół podstawowych należy wyszczególnić:

- Publiczną Szkołę Podstawową w Gierszowicach,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Łądku,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Łoniowie,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Sulisławicach,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Świniarach.

Jednostki przedszkolne funkcjonują w Gierszowicach, Łądku, Łoniowie, Sulisławicach oraz w Świniarach.

Na terenie Gminy działalności nie prowadzi żłobek/klub dziecięcy zapewniający opiekę nad dziećmi do lat 3.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Łoniów należą:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy,
- Dzielnicowi działający w ramach Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Gminny Ośrodek Kultury i działające w jego strukturach świetlice,
- Gminna Biblioteka Publiczna.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Kooperacja tych podmiotów odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Łoniów można zaliczyć:

- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- członków Partnerskiego Zespołu Kooperacji,
- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY ŁONIÓW

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2020 roku z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Łoniowie z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 7 rodzin. W przedmiotowym roku alkoholizm jako powód udzielania wsparcia Ośrodka stanowił 2% spośród wszystkich powodów świadczonej pomocy.

Kolejną analizowaną kwestią są działania podejmowane przez funkcjonariuszy Policji w celu przeciwdziałania problemowi uzależnienia. W 2020 roku, w stosunku do lat poprzednich, można zauważyć spadek liczby osób zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych w celu wytrzeźwienia oraz liczby nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych. Niemniej, problem zakłócania przestrzeni publicznej na terenie Gminy jest obecny i wymaga podjęcia kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejna tabela.

Tabela 5. Działania funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób spożywających alkohol w latach 2018-2020

rodzaj interwencji	2018	2019	2020
liczba osób zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych w celu wytrzeźwienia	15	15	8
liczba nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych	4	3	2

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Ważnym aspektem działalności Policji jest również prowadzenie szerokich akcji edukacyjnych i prewencyjnych, dlatego co roku funkcjonariusze Policji wraz z placówkami oświatowymi i instytucjami kultury organizują kampanie w zakresie abstynencji alkoholowej i narkotykowej, zachowania trzeźwości za kierownicą oraz niewykonywania pracy po spożyciu alkoholu.

Wraz z rozwojem technologicznym, w świecie on-line pojawiać zaczęły się różnego rodzaju gry na pieniądze. Znacznie zwiększyło to dostępność do gier hazardowych dla młodych ludzi. Hazard on-line, w przeciwieństwie do stacjonarnych kasyn zakazanych dla nieletnich, jest dla młodych ludzi dostępny i w dużej mierze anonimowy. Niestety rozprzestrzenianie się stron internetowych oferujących różnego rodzaju gry hazardowe, stwarza dla dzieci i młodzieży realne zagrożenie. Granie w gry na pieniądze może doprowadzić do uzależnienia i związanych z tym negatywnych konsekwencji, między innymi problemów w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym.

Mając na uwadze potrzebę ograniczenia i przeciwdziałania zwiększeniu się skali rozpowszechnienia grania w gry na pieniądze niezbędne jest organizowanie badań pozwalających ocenić skalę zjawiska oraz dostosowywanie odpowiednich działań profilaktycznych zapobiegających występowaniu problemów w tym zakresie.

Korzystanie z urządzeń elektronicznych wśród dorosłych, jak i młodych ludzi jest problemem powszechnym i zauważalnym na terenie gmin w całej Polsce. Wykorzystywanie Internetu i urządzeń elektronicznych stało się elementem wychowawczym dzieci, z kolei wśród młodzieży obserwowana jest znaczna skala tego problemu, gdyż pozostają oni on-line przez znaczącą część każdego dnia. W związku z korzystaniem z nowych technologii zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe narażone są na doświadczenie przemocy internetowej, ryzyko uzależnienia od smartfonów, a także inne, negatywne konsekwencje. Korzystanie z urządzeń elektronicznych daje dzieciom i młodzieży możliwości rozwoju, ale niesie za sobą także liczne zagrożenia - pornografię, treści pełne przemocy, fake newsy, ryzyko nawiązania niebezpiecznych relacji, czy też cyberprzemoc. Korzystanie z urządzeń elektronicznych, w tym z Internetu, pozostanie jedną z najczęściej podejmowanych czynności przez młodych ludzi i może determinować problemy w obszarze zdrowia fizycznego oraz psychicznego. Zatem niezbędne jest podejmowanie działalności edukacyjnej w zakresie bezpiecznego poruszania się po świecie on-line oraz uświadamianie na temat konsekwencji poświęcania na to zbyt wiele czasu.

Wśród innych zaburzeń behawioralnych wymienia się również kompulsywne kupowanie rzeczy, czyli tzw. zakupoholizm, którego skala w ostatnich latach utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie. Symptomy tego zaburzenia przejawiało w 2019 roku ok. 3,7% Polaków, którzy ukończyli 15 rok życia, a problem ten najczęściej zauważany jest wśród osób w wieku 25-34 lat, choć coraz częściej zmagają się z nim osoby w wieku 15-17 lat. Ponadto, zjawisko kompulsywnego kupowania znacznie częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Należy mieć na uwadze, że rozwój Internetu, a w szczególności aplikacji mobilnych dostępnych na telefony, czy tablety znacznie ułatwił dokonywanie nieprzemyślanych i często zbędnych zakupów. Istotną kwestią związaną z kompulsywnym nabywaniem rzeczy jest dostępność do stosunkowo łatwych i powszechnych kredytów i pożyczek lub zakupów na raty, które zachęcają konsumentów do nabywania przedmiotów, których cena przewyższa ich realne możliwości finansowe.

W ostatnich latach zauważalnym i narastającym problemem behawioralnym jest podejmowanie się dodatkowej pracy oraz przejawianie braku zdolności do rozdzielenia życia zawodowego i prywatnego. Jak wynika z badań, średnio co dziesiąty Polak powyżej 15 roku życia jest uzależniony od czynności zawodowych (9,1%). Szczególnie zagrożone tym są osoby w wieku wysokiej aktywności zawodowej i wchodzące na rynek pracy, tj. między 25, a 34 rokiem życia. Jest to jedną z konsekwencji przemian społecznych i podejścia osób młodych do pracy, czyli chęci szybkiego rozwoju i idącego za tym statusu społecznego oraz większych możliwości finansowych.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŁONIÓW

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie, powołana przez Wójta Gminy do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.). Według stanu na koniec 2020 roku Komisja liczyła 9 członków.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie realizuje swoje zadania poprzez:

- współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, Wójtem Gminy, pracownikami Urzędu Gminy;
- współpracę z placówkami opieki zdrowotnej w zakresie leczenia i rehabilitacji;
- współpracę ze szkołami w zakresie działalności profilaktycznej wśród młodzieży;
- współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami, kościołem, organizacjami społecznymi, samorządem gminnym, mieszkańcami Gminy, sprzedawcami oraz mediami w zakresie uświadamiania społeczeństwa o skutkach nadużywania alkoholu oraz propagowania zdrowego stylu życia;
- współpracę z Gminnym Ośrodkiem Kultury w zakresie organizacji czasu wolnego;
- współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łoniowie w zakresie pomocy socjalnej dla rodzin z problemem alkoholowym, motywowania do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, motywowania rodzin do podejmowania działań w kierunku rozwiązywania problemów alkoholowych, zgłaszania przypadków przemocy domowej, dożywiania dzieci i młodzieży w szczególności na świetlicach oraz finansowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży jak również zlecania pracownikom socjalnym, przeprowadzania wywiadów w środowisku rodzin z problemem alkoholowym;
- współpracę z organami ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości w celu wypracowania metod zapobiegania następstwom nadużywania napojów alkoholowych;
- współpracę w zakresie przestrzegania przepisów prawa stanowiących o sprzedaży i spożywaniu napojów alkoholowych z Policją.

Dane dotyczące działań GKRPA podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela. W 2020 roku członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy z 12 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 16 członkami rodzin osób uzależnionych. Podjęto również czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 12 osób z problemem alkoholowym, natomiast nie wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec żadnego z mieszkańców Gminy. Na przestrzeni lat 2018-2020 odnotowany został spadek liczby osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy. Zauważalna jest także mniejsza liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do zobowiązania ich poddaniu się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia. W ciągu trzech omawianych lat nie wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec żadnego mieszkańca Gminy. Szczegółowe dane dotyczące podejmowanych działań GKRPA w Łonowie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	15	14	12
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	19	18	16
liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	15	14	12

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Członkowie GKRPA kontaktowali się również z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, osobami stosującymi przemoc oraz świadkami przemocy w rodzinie. W 2020 roku skontaktowano się z 2 osobami stosującymi przemoc w rodzinie, 2 osobami doznającymi tego problemu i 3 świadkami. Ponadto przeprowadzono 2 rozmowy interwencyjne z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy. Na przestrzeni lat 2018-2019 liczba osób, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA utrzymywała się na stałym poziomie, natomiast w 2020 roku uległa nieznaczniemu zmniejszeniu. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 7. Działalność członków GKRPA w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	3	3	2
liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	3	3	2
liczba świadków przemocy w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	4	4	3
liczba rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	3	3	2

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

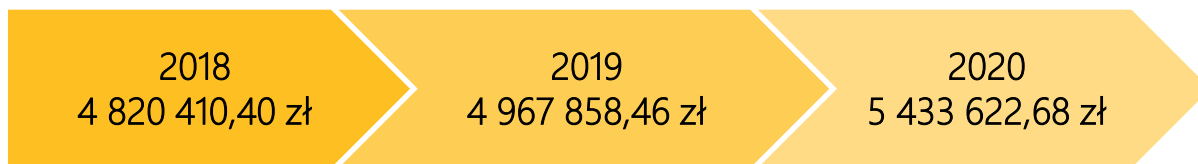
W zakresie działalności profilaktycznej, w 2020 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie przeprowadziła działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, tj.: jednorazowe prelekcje, pogadanki (540 uczestników), spektakle (250 uczestników), festyny i inne imprezy plenerowe (430 uczestników), imprezy sportowe (280 uczestników) oraz konkursy (60 uczestników). Ponadto zorganizowano kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych, w których wzięło udział 120 osób.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE ŁONIÓW

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W roku 2020 wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Łonów wyniosła łącznie 5 433 622,68 zł, w tym 2 574 906,72 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 451 453,03 o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 2 407 262,93 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu Gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1. Można zauważyć, że wartość sprzedanego alkoholu w stosunku do 2018 roku wzrosła o 12,7%.

Rysunek 1. Wartość sprzedanego na terenie Gminy Łonów alkoholu w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2020 roku Gminę zamieszkiwało łącznie 6 199 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na każdą pełnoletnią osobę wyniosła wówczas 876,53 zł, co jest wartością wyższą w porównaniu do lat 2018-2019.

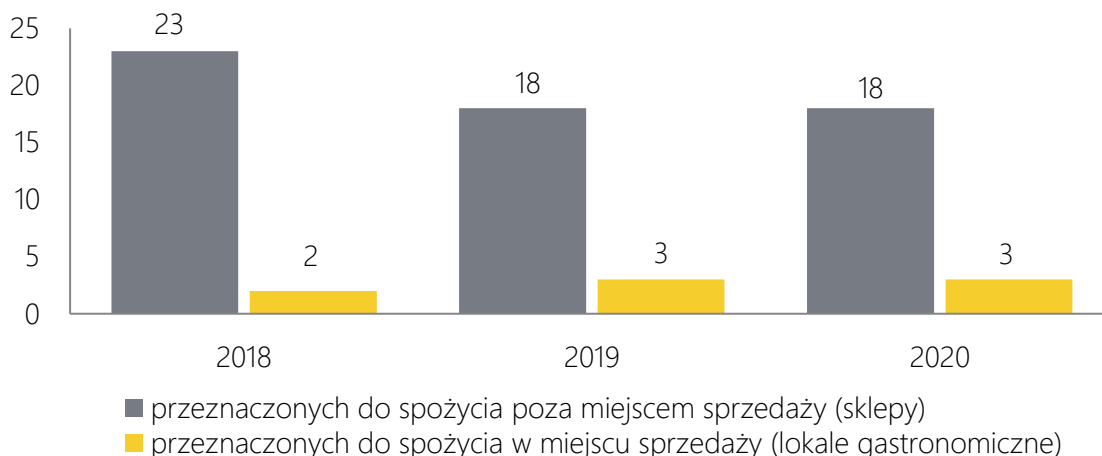
Rysunek 2. Wartość sprzedanego na terenie Gminy Łonów alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

W roku 2020 na terenie Gminy Łonów działalność prowadziło łącznie 21 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 18 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 3 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W porównaniu do 2018 roku łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych uległa zmniejszeniu o 16%.

Wykres 5. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Łonów na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Na przestrzeni lat 2018-2020 w województwie świętokrzyskim zauważalny był wzrost liczby dorosłych mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu, co świadczy o działaniach ograniczających podaż i dostępność napojów alkoholowych na terenie województwa. Odwrotna tendencja miała miejsce w Gminie Łonów - liczba dorosłych mieszkańców przypadająca na 1 punkt zwiększyła się. W 2020 roku w województwie na 1 punkt sprzedaży przypadało 315 osób, natomiast w Gminie było to 295 osób.

Tabela 8. Liczba pełnoletnich mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w województwie świętokrzyskim oraz Gminie Łonów w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba pełnoletnich mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w Gminie Łonów	246	296	295
liczba pełnoletnich mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w województwie świętokrzyskim	307	310	315

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 oraz Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Polsce w Samorządach Gminnych w 2018, 2019 i 2020 roku, zestawienie statystyczne

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths)** - mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W (Weaknesses)** - słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O (Opportunities)** - szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- **T (Threats)** - zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Prowadzenie różnorodnej działalności kulturalnej pozytywnie wpływającej na rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży oraz wzmacniającej kompetencje wychowawcze rodziców, a także ogólny poziom integracji rodzin. • Rozwinięta infrastruktura kulturalna, sportowa, rekreacyjna i oświatowa, a także prowadzenie działalności w zakresie animowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży. • Rozwinięta baza instytucjonalna i zasoby ludzkie działające w obszarze wsparcia osób i rodzin przeżywających trudności (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Środowiskowy Dom Samopomocy. • Stosunkowo niewielki odsetek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. • Brak rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia w wymiarze finansowym z powodu narkomanii w 2020 roku. • Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin. • Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej wśród wszystkich mieszkańców Gminy.	• Problem depopulacji – ujemny przyrost naturalny. • Zmniejszająca się liczba mieszkańców Gminy. • Wzrost liczby osób bezrobotnych oraz udziału osób pozostających bez zatrudnienia w wieku produkcyjnym. • Brak placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3. • Brak funkcjonującego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego oraz grup samopomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych. • Wzrost sprzedanego alkoholu na przestrzeni ostatnich lat. • Występujący problem prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu przez mieszkańców Gminy. • Brak realizacji programów rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPIiN.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. • Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie uzależnieniom. • Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu uzależnień. • Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania. • Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką uzależnień oraz pracujących z osobami uzależnionymi. • Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi. • Udzielanie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin. • Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy. • Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień. • Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna.	• Negatywne wzorce zachowań społecznych, w szczególności w zakresie okazjonalnego sięgania po alkohol. • Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających uzależnieniom. • Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy. • Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym. • Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach. • Podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez dzieci i młodzież, skutkujące problemami uzależnień. • Nasilenie się problemu marginalizacji i wykluczenia społecznego w środowiskach dotkniętych uzależnieniami. • Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności. • Rozpad więzi rodzinnych. • Zwiększenie dostępu do substancji psychoaktywnych w Gminie. • Negatywny wpływ pandemii COVID-19 na bezrobocie, problem uzależnień i przemocy.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem **głównym** Programu jest przeciwdziałanie problemom spożywania przez mieszkańców substancji psychoaktywnych w sposób ryzykowny i szkodliwy oraz budowanie świadomości społeczności lokalnej w zakresie uzależnień behawioralnych.

CELE OPERACYJNE

1. Wspieranie postaw abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie systemu profilaktyki i prewencji uzależnień dla mieszkańców Gminy.
2. Rozwijanie dostępnych form terapii i dostępności pomocy osobom oraz rodzinom dotkniętym problemem uzależnień, przemocy w dostępie do specjalistycznego poradnictwa i wparcia.
3. Prowadzenie adekwatnej do potrzeb profilaktyki dotyczącej rozwiązywania problemu uzależnień behawioralnych.
4. Monitorowanie skali problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy oraz niesienie pomocy środowiskom znajdującym się w grupie szczególnego ryzyka.

~ Cele operacyjne Programu zostały postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów. ~

Cel operacyjny 1: Wspieranie postaw abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie systemu profilaktyki i prewencji uzależnień dla mieszkańców Gminy.

- Ograniczanie skali spożywania alkoholu zarówno przez dzieci i młodzież, jak i dorosłych mieszkańców Gminy oraz dostępności tej substancji na jej terenie.
- Zminimalizowanie liczby interwencji podejmowanych wobec osób nietrzeźwych.
- Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież.
- Promowanie wiedzy odnośnie negatywnych skutków spożywania alkoholu, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Organizowanie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, świetlice, KPP, NGO.
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz promowanie udziału ww. aktywnościach wśród społeczności lokalnej.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UG, GOK, GBP, NGO, świetlice, placówki oświatowe.
3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE, IPIŃ.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, świetlice.
4.	Organizowanie oraz dofinansowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie profilaktyki używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, NGO.

5.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UG, GKRPA, OPS, KPP, PPP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, PCPR, NGO.
6.	Organizowanie konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień.	Liczba uczestników konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień. Liczba zorganizowanych konkursów.	OPS, GKRPA, NGO, UG, placówki oświatowe, KPP, GOK, GBP, placówki ochrony zdrowia, świetlice.
7.	Popularyzowanie informacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów.	Liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych i promocyjnych.	UG, placówki oświatowe, OPS, KPP, GKRPA, NGO, GOK, GBP, placówki ochrony zdrowia.
8.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od alkoholu, narkotyków oraz osobom doznającym przemocy w rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, którym udzielono wsparcia finansowego.	UG, NGO, GKRPA.

9.	Współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmacniania abstynencji i promowania jej.	UG, GKRPA, NGO, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, OPS, GOK, KPP.
10.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	UG, GKRPA, OPS, ZI.
11.	Doposażenie GKRPA w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu.	Kwota doposażenia GKRPA w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu. Liczba zakupionych przedmiotów/sprzętu/materiałów i innych niezbędnych do realizacji zadań rzeczy.	UG.
12.	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi.	Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych. Liczba wydanych materiałów edukacyjnych.	GKRPA, UG.

13.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	GKRPA, UG.
14.	Podjmowanie działań pokontrolnych, a w razie konieczności interwencji w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.	Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych. Liczba wszczętych postępowań mandatowych przez KPP w związku z kontrolami.	GKRPA, UG, KPP.
15.	Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	GKRPA.

Cel operacyjny 2: Rozwijanie dostępnych form terapii i dostępności pomocy osobom oraz rodzinom dotkniętym problemem uzależnień, przemocy w dostępie do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.

- Poprawa dostępności i jakości usług terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu.
- Podniesienie skuteczności systemu motywowania do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu.
- Aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych od alkoholu w środowisku lokalnym.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podjęmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego, przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu, motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.	Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego. Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego. Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego. Liczba osób, które zakończyły leczenie odwykowe.	GKRPA, UG.
2.	Podjęmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu: zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia, występowanie członków GKRPA w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe, zakładanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do ZI, powiadomienie Komisariatu Policji lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego. Liczba założonych „Niebieskich Kart”.	GKRPA.

3.	Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem narkotykowym i alkoholowym.	Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba zorganizowanych działań wspierających osoby z problemem narkotykowym i alkoholowym.	UG, NGO, GKRPA, OPS.
4.	Inicjowanie działań mających na celu utworzenie trzeźwościowych grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz osób współuzależnionych (AL-Anon).	Liczba osób objętych działaniami grup samopomocowych. Liczba organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień (stowarzyszenia, kluby abstynenta) oraz grup samopomocowych (AA i AL-Anon).	UG, GKRPA, NGO.
5.	Utworzenie Punktu Konsultacyjnego i prowadzenie w nim poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego.	Liczba utworzonych Punktów Konsultacyjnych.	Utworzenie Punktu Konsultacyjnego i prowadzenie w nim poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego.
6.	Organizowanie i udział w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	UG, ZI, OPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
7.	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny.	ZI, OPS.

Cel szczegółowy 3: Prowadzenie adekwatnej do potrzeb profilaktyki dotyczącej rozwiązywania problemu uzależnień behawioralnych.

- Podejmowanie wczesnej diagnozy i interwencji w przypadku rozpoznania problemu uzależnień behawioralnych.
- Rozwój form wsparcia dla osób doświadczających problemu uzależnień behawioralnych.
- Profilaktyka podejmowania niekontrolowanych zachowań i czynności przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Rozwijanie umiejętności psychospołecznych dzieci poprzez prowadzenie programów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, a w szczególności realizowanie programów rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia („Stawiam na siebie”, „Wspólne kroki w cyberświecie”).	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, KPP, NGO.
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, podnoszenie ich atrakcyjności oraz promowanie udziału w nich w społeczności lokalnej.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UG, GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe.
3.	Organizowanie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych pogadanek na temat niebezpieczeństw w Internecie połączonych z pokazem serii filmików profilaktycznych np. „Owce w sieci”.	Liczba zorganizowanych pogadanek. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.	UG, GKRPA, placówki oświatowe.
4.	Organizowanie zajęć i warsztatów dla uczniów szkół podstawowych związanymi z zagrożeniami występującymi w Internecie (np. „Jestem OK”, „Sieciakowe Zasady Ekranowe”).	Liczba zorganizowanych zajęć/warsztatów. Liczba uczestników.	UG, GKRPA, OPS, placówki oświatowe, NGO.

5.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	Liczba zorganizowanych warsztatów. Liczba rodziców/nauczycieli uczestniczących w warsztatach.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, OPS, NGO.
6.	Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-informacyjnych z zakresu uzależnień behawioralnych (np. „Chroń dziecko w sieci”, „Nie zagub dziecka w sieci”, „HAZARD? Nie, dziękuję”) oraz organizowanie lokalnych kampanii.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, OPS, KPP, placówki ochrony zdrowia, PPP, PCPR, NGO.
7.	Podnoszenie umiejętności i kompetencji zawodowych osób zajmujących się wsparciem osób uzależnionych (np. pedagogów i wychowawców z zakresu realizacji programów rekomendowanych).	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/konferencjach, itp. w celu podniesienia umiejętności i kompetencji.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, OPS, KPP, placówki ochrony zdrowia, PPP, PCPR, NGO, KCPU.
8.	Inicjowanie działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi przy OPS.	Liczba działań podjętych w celu utworzenia w Gminie grupy wsparcia.	UG, OPS, GKRPA.
9.	Upowszechnianie wiedzy wśród mieszkańców i uczniów na temat możliwości otrzymania wsparcia w przypadku doświadczenia problemu uzależnień behawioralnych, poprzez publikowanie artykułów na stronach internetowych Gminy oraz kolportaż materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszura, ulotki).	Liczba opublikowanych artykułów. Liczba upowszechnionych broszur/ulotek.	UG, OPS, GKRPA, placówki ochrony zdrowia.

10.	Prowadzenie kampanii profilaktycznych, wykładów, spotkań ze specjalistami na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej w odniesieniu do uwarunkowań związanych z pandemią COVID-19.	Zwiększanie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, OPS, KPP, placówki ochrony zdrowia, PPP.
-----	---	--	---

Cel szczegółowy 4: Monitorowanie skali problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy oraz niesienie pomocy środowiskom znajdującym się w grupie szczególnego ryzyka.

- Systematyczna ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym oraz skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także działań pomocowych.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomani, a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej.	GKRPA, OPS, KPP, placówki oświatowe, ZI, GOK, PCPR, PPP, placówki ochrony zdrowia.
2.	Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych na terenie Gminy.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba przeprowadzonych diagnoz.	UG przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 11% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku (Dz.U. z 2021 r., poz. 1690) za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:
 - ❖ uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
 - ❖ uczestniczenie w posiedzeniu zespołu roboczego Komisji (np. ds. leczenia odwykowego, ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ds. przeprowadzania kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Gminy w Łoniowie).
2. Przewodniczący GKRPA otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o których mowa w pkt 1, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku za każdorazowy udział w pracach Komisji.
3. Wynagrodzenie dla przewodniczącego i członków GKRPA wypłacane będzie na podstawie każdorazowo sporządzonego zestawienia kosztów udziału w pracach Komisji, o których mowa w pkt. 1 oraz list obecności potwierdzonych przez przewodniczącego GKRPA, bądź Sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. W przypadku podjęcia Rozporządzenia przez Radę Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, wynagrodzenie Przewodniczącego i członków GKRPA w Łoniowie zostanie odpowiednio zwiększone.
5. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na terenie kraju.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Łoniów, z wyłączeniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFIAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŁONIÓW NA LATA 2022-2023

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łoniów na lata 2022-2023 jest Pełnomocnik Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łoniów na lata 2022-2023 realizowany będzie od 1 kwietnia 2022 roku do 31 grudnia 2023 roku.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 - przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) - rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

- b) Kryterium efektywności - ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności - ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności - rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy realizowanego programu, realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łoniów na lata 2022-2023, tj. Pełnomocnik Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz przekazanie jej Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U z 2021 r., poz.1119) oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz.2050 z późn.zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii i innym uzależnieniom a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz działaniami na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Istotą tego programu jest budowanie kompleksowej i spójnej strategii profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych, w tym alkoholu, środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych oraz profilaktyki i przeciwdziałania innym uzależnieniom. Jeden wspólny program łączący profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień odpowiada współczesnym tendencjom dotyczącym zarówno sięgania po różne środki psychoaktywne, jak i metodom ich rozwiązywania. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy

Radosław Smalera